

2. april 2014

Aftale om Vækstplan for Fødevarer

Regeringen (Socialdemokraterne og Radikale Venstre) og Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Konservative er med denne aftale enige om at gennemføre en række konkrete initiativer for at sikre en bæredygtig udvikling i det danske råvaregrundlag samt styrke landbrugets og fødevarerektorens konkurrenceevne.

Det globale marked for fødevarer og fødevareteknologi er i hastig vækst. Udviklingen drives af en voksende befolkning og velstandsstigninger på globalt plan, særligt i de nye vækstøkonomier. Der er derfor et stigende behov for en øget og mangfoldig fødevarerproduktion.

Dansk landbrug og fødevarerehverv har en lang tradition for en effektiv produktion samt afsætning på de internationale markeder, der værdsætter den høje danske fødevarerikkerhed.

Vækstteamet for fødevarer har i sine anbefalinger vurderet, at fødevarerehvervet har et stort potentiale for at få del i den fremtidige globale vækst, og derigennem skabe flere arbejdspladser og øget eksport.

For at indfri potentialet er der brug for en offensiv indsats. Danske fødevarer virksomheder skal kunne udvikle nye forretningsmodeller og finde veje til at øge værdiskabelsen i produktionen, ligesom en bæredygtig udvikling i det danske råvaregrundlag er afgørende for vækst og beskæftigelse i hele fødevarerehvervet.

Vanskeligheder med at låne til investeringer og lav egenkapital i landbruget har skabt en fastlåst situation, som hæmmer udviklingen i fødevarerehvervet. For at realisere fødevarerehvervets potentiale er det derfor væsentligt, at der tilvejebringes den nødvendige kapital til at finansiere nye investeringer i vækst og udvikling i landbruget og fødevarer virksomhederne.

Ved at skabe rammer for nye investeringer i landbruget, herunder i store moderne produktionsanlæg, kan fødevarerproduktionen øges uden at gøre skade på miljøet. Nye moderne staldanlæg kan samtidig give bedre vilkår for dyrene, end vi kender i dag.

Aftalen følger op på anbefalingerne fra Vækstteam for Fødevarer og understøtter samtidig en række af Natur- og Landbrugskommissionens anbefalinger om vækst og udvikling i landbruget.

Med denne aftale styrkes danske fødevarer virksomheders internationale konkurrencekraft, så den stigende globale efterspørgsel efter fødevarer kan føre til vækst og arbejdspladser i Danmark.

Aftaleparterne er på den baggrund enige om at igangsætte en række initiativer på følgende områder:

- 1) Styrket råvaregrundlag
- 2) Bedre adgang til finansiering og kapital

- 3) Vækst og arbejdspladser gennem løsningsorienteret regulering
- 4) International markedsføring og uddannelse

Aftaleparterne er enige om at stemme for den nødvendige lovgivning, der skal implementere aftalen.

Initiativerne finansieres inden for eksisterende rammer, herunder søgt finansieret ved træk på vækstpuljen til opfølgning på arbejdet i vækstteams som blev afsat med Aftaler om Vækstplan DK.

Endelig er parterne enige om at gøre status over gennemførslen af aftalen inden udgangen af 2014.

1. Styrket råvaregrundlag

En væsentlig forudsætning for at realisere fødevarerhvervets vækstpotentiale er en bæredygtig udvikling af råvaregrundlaget fra plante- og husdyrproduktionen. Der tages derfor en række initiativer, der skal styrke det danske råvaregrundlag.

1.1 Fremtidig målrettet og differentieret miljøregulering af landbruget

Natur- og Landbrugskommissionen har anbefalet en ny og målrettet og differentieret miljøregulering baseret på principper om omkostningseffektivitet og målrettet opfyldelse af miljø- og naturmål frem for generelle restriktioner og regulering på landbrugsproduktionens størrelse. Samtidig skal en ny regulering skabe mere gennemskelighed og fleksibilitet for den enkelte landmand, så bedrifternes tilladte anvendelse af kvælstof bl.a. vil være bestemt af, hvilke dokumenterede virkemidler der anvendes, forskellige arealers evne til at tilbageholde kvælstof og sårbarheden for det enkelte vandområde.

Aftaleparterne er enige om at sigte efter at omlægge den danske regulering baseret på disse principper, herunder en adskillelse af reguleringen af staldanlæg og markareal, en målrettet og sårbarhedsdifferentieret arealregulering og en emissionsbaseret regulering af husdyrproduktionen.

En målrettet og sårbarhedsdifferentieret arealregulering skal tage udgangspunkt i en fagligt velfunderet vurdering af miljøtilstanden i det marine vandmiljø herunder af alle de forskellige dokumenterede påvirkninger, som de enkelte vandområder er udsat for.

I forbindelse med finanslovsaftalen for 2014 er det allerede aftalt, at der vil blive gennemført et arbejde, med henblik på en mere målrettet miljøregulering af landbruget, således at indsatsen sker der, hvor virkningen og omkostningseffektiviteten er størst. En ny regulering vil samlet skulle give erhvervsøkonomiske gevinster, være baseret på et solidt fagligt grundlag og fastholde et højt niveau for miljøbeskyttelse.

For at tilvejebringe det faglige grundlag for en sådan fremtidig målrettet miljøregulering arbejdes der bl.a. på at etablere et partnerskab med erhvervet, videninstitutioner, grønne organisationer mv. om videnopbygning om virkemidler og arealregulering, der skal arbejde med målinger og målemetoder, kortgrundlag, teknologi, nye virkemidler mv., ligesom der arbejdes på at afprøve forskellige arealreguleringsmekanismer i et pilotprojekt.

En mere målrettet arealregulering, der bl.a. tager højde for håndtering af husdyrgødning, herunder ift. fosfor, kan muliggøre omlægning af harmonireglerne og indførelse af en ny emissionsbaseret husdyrregulering.

Målet er at den nye målrettede husdyr- og arealregulering træder i kraft så hurtigt som muligt. De første elementer indføres fra 2016 og udbygges i takt med, at der tilvejebringes det nødvendige videngrundlag.

1.2 Opdatering af omregningsfaktor for dyreenheder i husdyrhold

Dansk landbrug har gennem de seneste år forbedret foderoptaget i husdyrproduktionen. Det gælder særligt producenterne af slagtesvin. Dette medfører, at der udskilles mindre kvælstof til miljøet pr. produceret slagtesvin.

På den baggrund gennemføres en opdatering af omregningsfaktoren for dyreenheder efter gældende praksis. Opdateringen giver samlet set et potentiale for produktion af op til 1,5 mio. flere slagtesvin årligt med de nuværende udbringningsarealer på bedrifter med slagtesvin.

De opdaterede omregningsfaktorer for dyreenheder vil træde i kraft pr. 1. august 2014.

1.3 Omkostningseffektiv vandløbsindsats

Vandløbsindsatsen i vandplanerne skal medvirke til at sikre rene og sunde vandløb i Danmark. I de kommende vandområdeplaner skal kommunerne og vandrådene i løbet af 2014 foreslå lokale indsatser, der bidrager til at opfylde direktivfastsatte målsætninger i perioden 2016-2021. Kommuner og vandråd får til brug for deres arbejde med forslag til vandløbsindsatser et katalog af virkemidler at vælge imellem.

Aftaleparterne er enige om, at ændret vandløbsvedligeholdelse i form af reduceret grødeskæring ikke indgår i kataloget, da det er meget vanskeligt at afgrænse de erhvervsøkonomiske konsekvenser, og det derfor heller ikke har været muligt at fastlægge en kompensationsmodel for lodsejerne. Derudover skal det tilstræbes, at vandløbsrestaureringer gennemføres omkostningseffektivt, herunder at undgå utilsigtede oversvømmelser og forsumpning af større landbrugsarealer.

1.4 Forenkling af randzoner og efterafgrøder

Randzonenloven der blev indført i 2010 indebærer et krav om en ti meter bred zone omkring søer og åbne vandløb, hvor landmænd ikke må sprøjte, gødske eller dyrke jorden. Det har dog vist sig meget vanskeligt for både landmænd og myndigheder at administrere randzonenloven i praksis, idet der har vist sig problemer knyttet til afgrænsningen af hvilke vandløb, der efter loven skal pålægges randzoner, og dermed også hvilke randzoner, der udløser kompensation.

Aftaleparterne er derfor enige om en forenkling af randzonenloven. Loven ændres, så afgrænsningen af randzonebærende vandløb og søer baseres på entydige kriterier i form af vandløb og søer, der allerede er udpeget eller beskyttet i henhold til anden lovgivning på grund af deres natur- og miljømæssige værdi. Det drejer sig om vandløb og søer med krav om 2 meter bræmmer, vandløb og søer beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, vandløb

med miljømål og offentlige vandløb og søer. Kravet om randzoner fastholdes altså, men på færre arealer end i dag. Det forventes at medføre randzoner på ca. 25.000 ha.

Disse ændringer gennemføres fra 1. august 2014 med virkning i år.

Kompensationsordningen fortsætter efter gældende regler og i overensstemmelse med den nye EU-landbrugsreform, som træder i kraft den 1. januar 2015.

I forbindelse med aftale om Landdistriktsprogrammet 2014-2015 er der afsat 76,5 mio. kr. i 2015 til randzonekompensation inden for rammerne af EU's landdistriktsprogram. Såfremt der viser sig at være et mindreforbrug på kontoen på grund af ændrede forudsætninger, vil parterne aftale den nærmere anvendelse af midlerne til andre formål, herunder eventuel anvendelse af nationale midler til en de minimis-ordning.

Der foretages en forenkling af udlæg af efterafgrøder. De målrettede efterafgrøder på 140.000 ha fra 2015 bortfalder. Samtidig er aftaleparterne enige om at forhøje det generelle efterafgrødekrav med 60.000 hektar fra 2015.

Som led i ændringen af randzonenloven sker der også en ændring af miljømålsloven for at undgå, at den ændrede lovgivning vedr. randzoner og efterafgrøder medfører en fornyet 6 måneders høring af udkast til 1. generation vandplaner. Høringen kan dermed afgrænses til otte uger.

Regeringen vil i efteråret 2014 fremlægge forslag til den fremtidige natur- og vandindsats efter 2015 med et fortsat højt ambitionsniveau.

1.5 Kvælstofindsats i vandplanerne

De nyeste tal fra Aarhus Universitet (DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi) viser, at der er sket et fald i tilførslen af kvælstof til kystvandene. Miljøministeriet og Fødevareministeriet ser i øjeblikket nærmere på disse data, og i den forbindelse også på Videncentret for Landbrugs beregninger af kvælstoftilførslen til vandmiljøet.

Disse tal samt effekten af hidtil iværksatte initiativer indgår i fastlæggelsen af indsatsen til reduktion af kvælstoftilførslen til vandmiljøet i anden vandplansplanperiode fra 2016-2021, herunder hvorvidt den udestående reduktion efter første vandplansplanperiode 2010-2015 stadig er 10.000 tons.

I forbindelse med udsendelsen af vandplaner for anden planperiode og tilhørende bekendtgørelser om miljømål og indsatsprogrammer i høring vil partierne blive inddraget i drøftelser vedrørende den fremtidige indsats.

1.6 Mere effektiv sagsbehandling af husdyrgodkendelser

Korte sagsbehandlingstider for miljøgodkendelse af nye eller udbyggede husdyrbrug kan styrke konkurrenceevnen, vækst og beskæftigelse samt skabe fornyede investeringer i miljøeffektive teknologier. Kommunerne overtog i 2007 opgaven med miljøgodkendelser til husdyrbrug. Sagsbehandlingstiderne var i de første år lange, i 2011 overholdt de vejledende retningslinjer på ni måneder, i 2012 var de på ti måneder, men alt tyder på, at de fra 2013 er væsentligt forbedrede.

Flere kommuner, herunder Herning, har gode erfaringer med et tæt samarbejde mellem kommune, ansøger og dennes konsulent, som via bl.a. opstarts- og opfølgingsmøder om sagen mellem de tre parter understøtter, at sagen oplyses korrekt fra starten, og der bidrages til fremdrift i sagen. Hermed undgås unødvendig liggetid hos både konsulent og kommune. Aftaleparterne er enige om, at der bør ske en fortsat fokuseret indsats for at understøtte en hurtig og effektiv afvikling af sager for husdyrgodkendelser.

Som led heri afsættes 1,5 mio. kr. i 2014 til bedre kortmateriale i husdyrgodkendelse.dk for at understøtte en bedre forberedelse og behandling af ansøgninger med mindre risiko for fejl.

Aftaleparterne er desuden enige om at have som mål at indføre maksimale sagsbehandlingstider for husdyrgodkendelser på seks måneder fra sagen er fuldt oplyst, parallelt med hvad der gælder i Tyskland. De konkrete muligheder skal udredes og drøftes med KL og forudsætter højere brugerbetaling. Brugerbetalingen ved behandlingen af den enkelte godkendelsessag kan ikke overstige de faktiske omkostninger.

1.7 Forenkling af krydsoverensstemmelseskontrollen

Krydsoverensstemmelse betyder, at landbrugere med landbrugsstøttekroner fra EU skal overholde en række krav til miljø, sundhed, dyrevelfærd og god landbrugsmæssig stand for at få udbetalt støtten uden nedsættelse. Kontrollen med kravene er i Danmark organiseret decentralt på både statslige og kommunale myndigheder, hvilket kan give uhensigtsmæssigheder i kontrolpraksis.

Der gennemføres en centralisering af krydsoverensstemmelseskontrollen, således at NaturErhvervstyrelsen fremover alene vil stå for krydsoverensstemmelseskontrollen på dyrevelfærds- og miljøområdet og dermed bliver den kontrollerende myndighed for alle krydsoverensstemmelseskrav.

Denne ændring vil skabe klare rammer for overholdelse af EU-reglerne, således at omfanget af kontrollen og dermed sanktionerne afspejler EU-reglerne for krydsoverensstemmelse.

Det nye krydsoverensstemmelsessystem vil være adskilt fra de nationale kontroller af de danske regler. Det samme antal kontroller gennemføres, men det vil give færre krydsoverensstemmelsessanktioner. Ændringerne vil træde i kraft i 2015.

2. Bedre adgang til finansiering og kapital

Manglende investeringer i landbruget forringer produktionsapparatet og indebærer, at der ikke er tilstrækkeligt råvaregrundlag til, at eksportpotentialet i den stigende efterspørgsel kan udnyttes bedst muligt. Der er derfor behov for initiativer, som kan løse op for finansieringssituationen, og skaffe kapital til at få sat gang i de nødvendige restruktureringer, ejerskifter og investeringer.

2.1 Modernisering af landbrugsloven

Der er behov for at modernisere landbrugsloven, så investeringer i landbrug kan bygge på en bredere vifte af finansieringskilder, fx fra pensionsinstitutter. Det skal ses i lyset af, at

en gennemsnitlig heltidsbedrift i dag har jordbrugsaktiver (jord, bygninger, m.m.) for ca. 40 mio. kr., hvilket er mere end ti gange så meget som i 1990.

Der gennemføres en modernisering af landbrugsloven, så barriererne for at tiltrække ny kapital til erhvervet afskaffes. Det betyder, at reglerne i landbrugslovens § 20 ændres, så der ikke stilles krav om, at én bestemt person skal have bestemmende indflydelse i selskabet. Samtidig udvides kredsen af godkendte selskabsformer, der kan erhverve landbrugsejendomme uden tilladelse.

Bopælspligt ved selskabers erhvervelse opretholdes. Reglerne om fortrinsstilling i landbrugslovens §§ 31-33 ophæves. I forpagtningsreglerne i § 28 tilføjes en administrativ forenkling, så der uden tilladelse kan lejes mindre arealer under 1000 m² til haveformål.

2.2 Nye finansieringsløsninger i Landbrugets FinansieringsBank

En afvikling af landbrugslovens ejerskabsbarrierer vil medvirke til at tiltrække nye investorer. Der er dog også behov for her og nu at styrke landbrugets adgang til kapital og dermed sætte skub i ejerskifter og rekonstruktioner.

Landbrugets FinansieringsBank (LFB) tager en række initiativer, der styrker landbrugets finansieringsmuligheder. Det skal være med til at sætte skub i udviklingen i landbruget, så nødvendige ejerskifter og rekonstruktioner kan gennemføres, og dygtige landmænd kan foretage investeringer i udviklingen af deres bedrifter.

LFB vil i tæt samarbejde med Vækstfonden bidrage til, at der kan etableres mere risikofyldte finansieringsløsninger, hvor LFB tager den yderste risiko på en særlig pulje lån til landbruget. Der vil allerede fra 1. juni 2014 kunne tilbydes yderligststående lån til ejerskifter og rekonstruktioner i landbruget. Det vil bl.a. kunne gå til yngre jordbrugere.

LFB åbner op for at stille garanti på op til 75 pct. af pengeinstituttets udlån til investeringer eller ejerskifter i et landbrug. Det begrænser pengeinstitutternes risiko ved at finansiere ejerskifter og investeringer. Samtidig åbner LFB for at yde lån med en mere attraktiv afdragsprofil til investeringer og ejerskifter.

2.3 Treårig forsøgsordning med Medarbejderinvesteringsselskaber (M/S)

Aftaleparterne er enige om at etablere en 3-årig forsøgsordning med medarbejderinvesteringsselskaber (M/S), hvorigennem medarbejdere kan investere lønmidler i vækst og arbejdspladser.

Medarbejderinvesteringer kan give et vigtigt bidrag til at løse landbrugets finansieringsproblemer, der har forårsaget et investeringsefterslæb. Ordningen skal ses i sammenhæng med afskaffelsen af ejerskabsrestriktionerne i landbruget, som vil åbne op for nye ejerformer.

Der skal søges om tilladelse til at oprette et M/S i Erhvervsstyrelsen, som fører tilsyn med, at selskaberne lever op til godkendelseskravene, herunder at medarbejdernes interesser sikres med en kompetent ledelse:

- Alle medarbejdere skal bidrage med en del af deres løn og opnå ejerskab.

- Investeringen skal have en løbetid på minimum tre år.
- Det skal være muligt at få midlerne udbetalt efter en årrække, dog således at udbetalingerne afspejler resultatet af investeringerne.
- Midlerne skal investeres i (eller ydes som lån til) virksomheden, leverandører, aftagere, eller i andre tiltag af betydning for vækst og arbejdspladser.
- I forbindelse med oprettelsen af M/S'et skal der fastlægges vedtægter, der sikrer en varetagelse af medarbejderinvestorenes interesser.

Skatteforholdene udfærdiges på en måde, som muliggør indskud af bruttolønmidler:

- Der betales ikke indkomstskat, men kun arbejdsmarkedsbidrag, ved indskud af lønmidler i selskabet. Derimod beskattes alle udbetalinger som personlig indkomst.
- Det løbende investeringsafkast beskattes i medarbejderinvesteringsselskabet med selskabsskattesatsen og efter de regler, der gælder for aktieselskaber.
- Indskud kan udgøre op til 5-10 pct. af lønindkomsten før arbejdsmarkedsbidrag, og maksimalt 25.000-35.000 kr. årligt for den enkelte medarbejder.

Forsøgsordningen vil kræve ændringer i selskabslovgivningen og skattelovgivningen. En række forhold skal afklares nærmere i det lovforberedende arbejde, således at det sikres, at ordningen anvendes efter hensigten.

2.4 Finansieringsmuligheder for fiskeriet

Der er siden krisens start sket en udvikling, hvor sikkerhedsstillelse er blevet vigtigere i forhold til at opnå finansiering. Det opleves som en vanskelig omstilling for en række erhverv, herunder fiskerierhvervet.

Erhvervs- og Vækstministeriet vil derfor igangsætte et analysearbejde, der skal afdække finansieringssituationen for fiskerierhvervet.

Aftaleparterne er enige om, at fiskeriet skal have mulighed for at anvende Vækstfondens produkter i videst muligt omfang

3. Vækst og arbejdspladser gennem løsningsorienteret regulering

En ansvarlig og løsningsorienteret miljø- og fødevareregulering er afgørende for fødevarerhvervets produktionsbetingelser og eksport. Omvendt kan uhensigtsmæssig regulering og kontrol være hæmmende for udviklingen i fødevarerhvervet.

Der iværksættes derfor initiativer, som sikrer en mere effektiv regulering, og giver bedre muligheder for vækst og arbejdspladser i fødevarerhvervet uden at gå på kompromis med det høje danske niveau for miljøbeskyttelse og fødevarerikkerhed.

3.1 Enklere og hurtigere miljøgodkendelser for fødevarer- og andre industrivirksomheder

Det skal være lettere for virksomheder at udbygge og omstille produktionen. Det vil øge produktiviteten og bl.a. medføre, at nye miljøvenlige og ressourceeffektive teknologier og processer hurtigere kan indføres.

- *Reducering af antallet af godkendelsespligtige virksomheder.* Aftaleparterne ønsker en omfattende forenkling af miljøgodkendelsesprocessen for fødevare- og andre industrivirksomheder, hvorved fire ud af fem godkendelser vil kunne undværes. Hensigten er at forenkle miljøreglerne og udvikle et system, der giver virksomhederne mere fleksibilitet, kortere sagsbehandlingstid og dermed mulighed for hurtigere omstilling af produktionen under forudsætning af, at aktiviteterne ikke har væsentlig negativ virkning på miljøet. Med henblik herpå iværksættes en forundersøgelse med sigte på at skabe en enklere og hurtigere miljøgodkendelsesproces gennem samtænkning af VVM og miljøgodkendelser, så en lang række virksomheder fremadrettet alene vil få én integreret tilladelse.

Ligeledes iværksættes en forundersøgelse af, hvilke digitale værktøjer der bedst understøtter konkrete ændringer til effektivisering af miljøgodkendelsessystemet.

Aftaleparterne vil senest, når forundersøgelserne foreligger, drøfte, hvordan en mere enkel miljøgodkendelsesproces for virksomhederne kan gennemføres.

- *Rummelige miljøgodkendelser reguleret på emissionsgrænser for fødevare- og andre industrivirksomheder.* Der gennemføres en indsats for at fremme anvendelsen af rummelige og fremtidssikrede miljøgodkendelser reguleret på emissionsgrænser, så de godkendelsespligtige virksomheder fremover får reduceret antallet af miljøgodkendelser, ligesom det giver virksomhederne mulighed for hurtigere at omstille sig til ændringer i markedet.
- *Fremme anvendelsen af generelle standarder frem for individuelle miljøkrav for fødevareindustrien og andre brancher.* Opnåelsen af miljøgodkendelser gøres enklere og hurtigere ved anvendelse af generelle standarder frem for individuelle krav, ved at der udarbejdes standardiserede miljøkrav for specifikke brancher. Det kan medvirke til at sænke sagsbehandlingstiderne betragteligt. I første omgang udarbejdes en branchebekendtgørelse til korn- og foderstofvirksomheder og en branchebekendtgørelse til biogasanlæg.

Der afsættes 3 mio. kr. i 2014 og 3 mio. kr. i 2015 til de nødvendige forundersøgelser, vejledning mv.

3.2 Vækst- og nabotjek

Dansk landbrug og fødevareerhverv er af stor betydning for dansk økonomi. Erhvervet er eksportorienteret og i global konkurrence. Konkurrencen om afsætning af fødevarer er bl.a. betinget af rammevilkårene i Danmark og i de konkurrerende lande. Rammevilkårene ændres jævnligt med betydning for det indbyrdes konkurrenceforhold. Det skal derfor sikres, at reguleringen giver de bedste bæredygtige udviklingsmuligheder for det danske fødevareerhverv.

- *Væksttjek og nabotjek af væsentlig dansk fødevareregulering.* Der er enighed om, at hvis reguleringen eller kontrollen i væsentligt omfang stiller danske virksomheder ringere end virksomheder i andre EU-lande, så skal der ske tilpasninger efter ”følg-eller-forklar” princippet. På baggrund af det iværksatte vækst- og nabotjek af

fødevareregulering og kontrol vil parterne søge at fjerne regler og administration, der unødigt hæmmer vækst i fødevarerhvervet. Vækst- og nabotjekket skal også afsøge nye modeller for fødevarekontrol, så kontrolindsatsen i højere grad baseres på en risikovurdering frem for tilfældig udvælgelse.

- *Nabotjek af regulering vedr. primærjordbruget.* Aftaleparterne er enige om, at der også iværksættes et nabotjek af miljøregulering og kontrol af primærjordbruget efter ”følg-eller-forklar” princippet. Nabotjekket skal supplere det videngrundlag, der i forvejen tilvejebringes som led i arbejdet med ny målrettet miljøregulering af landbruget, og tage udgangspunkt i sammenlignelige nabolande (fx Slesvig-Holsten, Niedersachsen, Nederlandene, Frankrig og Polen). Der afsættes 2 mio. kr. i 2014. Aftaleparterne vil senere vende tilbage til den nærmere afgrænsning og fokusering af dette nabotjek.

Resultatet af nabotjekket vil blive forelagt Virksomhedsforum for enklere regler, som på baggrund heraf inviteres til at komme med foreklingsforslag til regeringen.

Der udarbejdes endvidere et landbrugsbarometer, der beskriver og sammenligner landbrugets konkurrenceevne. Landbrugsbarometret offentliggøres årligt første gang i første halvår 2014.

3.3 Styrket vejledning af nye virksomheder om fødevarereguleringen - Startpakke

Den komplekse EU-lovgivning på fødevarerområdet kan udgøre en barriere for iværksættere, der gerne vil etablere nye fødevarer virksomheder.

Derfor iværksættes en startpakke med bl.a. udvidet førstegangskontrol og styrket vejledning, som skal gøre det lettere at opstarte ny fødevarer virksomhed. Der afsættes 3 mio. kr. årligt i 2014 og 2015.

4. International markedsføring og uddannelse

Det er vigtigt, at fødevarerhvervet har en klar profil på de internationale markeder, hvilket også afhænger af uddannelse af kompetente medarbejdere til fødevarerhvervet.

4.1 En fælles fødevarerfortælling om ressourceeffektivitet og bæredygtighed

En fælles fødevarerfortælling om ressourceeffektivitet og bæredygtighed vil kunne styrke den internationale markedsføring af dansk fødevarerhverv. Fortællingen vil således kunne styrke fødevarer eksporten og skabe større fokus på det danske fødevarerhverv som et attraktivt erhverv for bl.a. at kunne tiltrække og fastholde arbejdskraft med de rette kompetencer.

Derfor iværksættes et arbejde med at skabe en fælles fortælling for fødevarerhvervet. Der afsættes 2 mio. kr. årligt i 2014 og 2015.

4.2 Attraktive fødevareruddannelser – Partnerskab

For at sikre sammenhæng mellem de fødevarerrelaterede uddannelser og fødevarerhvervets kompetencebehov er det afgørende, at der skabes en styrket dialog og samarbejde mellem uddannelsesinstitutionerne og erhvervet på fødevarerområdet.

Derfor iværksættes et partnerskab for Fremtidens Fødevareuddannelser, som arbejdsmarkedets parter, interesseorganisationer og uddannelsesinstitutioner går sammen om at etablere. Der afsættes 2 mio. kr. årligt i 2014 og 2015.